

Lucian Pintilie s-a născut la 9 noiembrie 1933 în localitatea Tarutino, regiunea Odessa din Basarabia românească (azi în Ucraina). A urmat cursurile Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică I. L. Caragiale din București, secția Regie, pe care l-a absolvit în 1956. După absolvire a lucrat la Televiziunea Română, după care a trecut la Teatrul Lucia Sturdza Bulandra din Capitală unde a montat mai multe piese de succes precum: Copiii soarelui (1961), Proștii sub clar de lună (1962), Cezar și Cleopatra (1963), Biederman și incendiarii (1964), D'ale carnavalului (1966), Livada cu vișini (1967), Revizorul (1972, cenzurată și interzisă după numai trei reprezentanții).

În paralel, Lucian Pintilie a regizat în 1958 filmul de televiziune 1 aprilie (după o schiță a lui I. L. Caragiale), filmul artistic Comoara din Vadul Vechi (1964, ca secund al regizorului Victor Iliu) apoi Duminica la ora 6 (1965), iar în 1968 regizează capodopera cinematografică Reconstruirea. După interzicerea de către cenzura comunistă a piesei Revizorul, Lucian Pintilie s-a hotărât să părăsească România și să emigreze în străinătate. În 1973 a primit pașaport și a plecat (legal) din țară, stabilindu-se în Franța, la Paris, unde a rămas și lucrat până la Revoluție. Aici, în 1973 a debutat cu

filmul *Le tableau* după Eugen Ionesco.

În perioada petrecută în exil (1974-1990), Lucian Pintilie a montat pe scene prestigioase din Paris și alte țări ale lumii (Italia, SUA etc.) piese de teatru și operă de mare succes precum: Turandot (1974), Pescărușul (1975), Biederman și incendiarii (1976), Jaques sau supunerea (1977), Cei din urmă (1978), Trei surori (1979), Flautul fermecat (1980), Rața sălbatică (1981), Azilul de noapte (1983), Tartuffe (1984), Rigoletto (1985), Carmen (1986), Astă seară se improvizează (1987), Livada cu vișini (1988) ș.a. După Revoluția din decembrie 1989, Lucian Pintilie revine în România, unde-și continuă activitatea artistică și culturală care l-a consacrat.

În 1990 a fost numit director al Studioului Cinematografic al Ministerului Culturii, desfășurând și o intensă activitate civică în cadrul Grupului de Dialog Social, calitate în care devine în 1991 producător al filmului documentar *Piata Universității*, regizat de Stere Gulea. După revenirea în țară, Lucian Pintilie avea să facă ce știa el mai bine: regie de film. Astfel, în 1990 a definitivat și lansat filmul de mare succes *De ce trag clopotele Mitică?*, o comedie spumoasă după piesa lui Caragiale, *D'ale carnavalului*, filmat în țară în 1982, dar interzis la difuzare de către cenzura comunistă.

Au urmat apoi filmele *Balanța* (1992), *O vară de neuitat* (1994), *Prea târziu* (1996), *Terminus paradis* (1998, coproducție româno-franceză), *După amiaza unui torționar* (2001), *Niki Ardelean, colonel în rezervă* (2003), *Tertium non datur* (2006, scurt metraj românofrancez) etc. La câteva dintre acestea (*Duminica la ora 6*, *Reconstruirea*, *De ce trag clopotele Mitică?*, *Balanța*, *O vară de neuitat*, *Prea târziu*, *După amiaza unui torționar*, *Tertium non datur*) a fost și scenarist. De asemenea, Lucian Pintilie a fost și producător al mai multor filme artistice românești precum: *Balanța* (1992), *E*

Lucian Pintilie - Un regizor total

pericoloso sporgesii (1993, regia Nae Caranfil), Senatorul melcilor (1995, regia Mircea Daneliuc), Undeva în Palilula (2012, regia Silviu Purcărete), Sieranevada (2016, regia Cristi Puiu).

În afară de cariera cinematografică, marele regizor a desfășurat și o bogată activitate publicistică, scriind mai multe cărți valoroase: Patru scenarii (1992), Bricabrac (2003), Pompa cu morfină și Capul de zimbru (2005).

Pentru merite deosebite, Lucian Pintilie a fost răsplătit cu mai multe premii și distincții românești și internaționale, printre care: Steaua României în grad de mare cruce (2008), Premiul Gopo (2007), Premiul de excelență al Festivalului Internațional de Film Transilvania (2011) ș.a. În viața cotidiană a fost cunoscut ca un profesionist desăvârșit, care nu a făcut compromisuri. Între 1965- 2007 a fost căsătorit cu reputata actriță Clody Berthola (1913-2007).

La data de 16 mai 2018, la vârsta de 84 de ani, Lucian Pintilie a încetat din viață, fiind înmormântat la cimitirul Bellu din București. În urma sa, rămân filmele lui și un model pentru tinerii cineaști.

Horățiu Măndășescu

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*